

Avedøre Stationsby - Store Hus

Lars Ellgaard · Wednesday, October 23rd, 1974

Glostrup Boligselskab takker af (artikel i Hvidovre avis 1999)

Et flertal i byrådet stemte imod opførelsen af Store Hus, men i sidste øjeblik ændrede en stemme udfaldet

Glostrup Boligselskab søgte i 1975 Hvidovre Kommune om tilladelse til at bygge Store Hus. Glostrup Boligselskab ville bygge 480 små lejligheder som havde fantastisk udsigt over Køge Bugt. Der var i første omgang ikke flertal i kommunalbestyrelsen for at sætte byggeriet i gang.

De borgerlige, kommunisterne og medborgerlisten var ikke overbeviste om Store Hus' velsignelser. De mente ikke at huset ville tiltrække det rette klientel, men derimod ville blive til slum og stemte derfor imod. Så skete der imidlertid det at Ivan Schjønning fra kommunisterne fik ordre fra partihovedkvarteret om at stemme for bygningen af huset. – Jeg var også selv imod bygningen af Store Hus. Dels fordi det var højhusbyggeri, dels fordi det var socialt boligbyggeri. Men så fik jeg et slag over fingrene og besked fra det »ideologiske partioverhoved« om at jeg ikke måtte stemme imod byggeriet netop fordi det var socialt boligbyggeri, fortæller daværende byrådsmedlem Ivan Schjønning. Det skulle senere vise sig at Ivan Schjønning som foretog opringningen til hovedkvarteret fra gangene i rådhuset havde lavet kommunens hidtil dyreste telefonopringning. Partiet mente at bygningen af Store Hus dels ville skabe arbejdspladser, dels var godt fordi det var socialt boligbyggeri. Ivan Schjønning blev derfor tungen på vægtskålen og med et flertal i kommunalbestyrelsen kunne byggeriet begynde.

For stationsbyens unge

Formanden for Glostrup Boligselskab og borgmester for Glostrup Kommune Martin Nielsen forsøgte ihærdigt at få Hvidovre Kommune med på ideen om at bygge Store Hus. Et af argumenterne for at bygge Store Hus var at de unge i Stationsbyen kunne få en dejlig etværelses lejlighed når de skulle flytte hjemmefra. Et andet var at Store Hus ville tiltrække unge rige mennesker som var interesserede i egoistlejligheder og den smukke udsigt over Køge Bugt. Til sidst bar Martin Niensens anstrengelser da også frugt.

Store hus taget i brug 1976

Kilde: Glostrup boligselskab 1943-93

I efteråret 1976 blev Glostrup boligselskabs første kompleks i stationsbyen taget i brug, det såkaldte Store Hus (Cassa grande), der i høj grad er med til at give byen profil. Der var ikke sparet på eksperimenter, der skulle gøre alle tolv etager attraktive. Man talte ligefrem om en fornyelse af højhusbyggeriet. For så vidt havde planlægningen været en lækkerbissen for arkitekterne. Imidlertid havde Store Hus allerede i projekteringsfasen givet selskabet hovedbrud, fordi en større omprojektering blev nødvendig. Som tidligere nævnt blev projektet ramt af et bygge- og anlægsstop i 1973, og efter afståelsen af Avedøre pr. 1. april 1974 tårnede problemerne sig op.

Butikker i stedet for kommunekontor/bibliotek i stueetagen

Ifølge de oprindelige planer skulle der i underetagen have været et anseligt rådhusanneks, idet det lille kommunekontor, Glostrup havde haft på Avedøre Tværvej, selvsagt ville være helt utilstrækkeligt til at betjene den store by, der var ved at vokse op. Også bibliotek skulle højhuset have rummet. Butikker skulle der derimod slet ikke have været i Store Hus. De var tænkt placeret umiddelbart foran dette i et butikscenter. Efter at Avedøreområdet var gledet Glostrup Kommune af hænde, var et rådhusanneks uaktuelt, idet Hvidovre Kommune ikke ønskede et sådant. Ved omprojekteringen blev butikkerne derfor flyttet ind i Store Hus, som derved i væsentlig grad ændrede karakter. I Store Hus er de to nederste etager indrettet til butikscenter med gågade, medens der i de øvrige ti etager findes 480 toværelers lejligheder, alle på 69,3 kvadratmeter brutto – en lejlighedsstørrelse, der specielt appellerer til enlige beboere eller barnløse par. Blandt attraktionerne kan nævnes, at hver lejlighed er forsynet med både øst- og vestvendt stuevindue, så udsigten er førsteklasses. Der er to typer lejligheder, begge i forskudt plan, således at man fra entreen enten går op til rummene eller ned til disse. Denne konsekvente niveauforskydning fandt selskabet charmerende og spændende. Nu skulle det vise sig, om de boligsøgende mente det samme. Det gjorde de stort set ! Udlejningen gik ganske glat, hvad lejlighederne angik. Derimod kneb det med at finde lejere til butikkerne, og da borgmester Martin Nielsen med en vis stolthed præsenterede det særprægede nybyggeri for offentligheden, anede han ikke, hvor mange bekymringer disse udlejningsproblemer senere skulle give bestyrelsen.

Ingen kan blive overrasket over, at Store Hus blev et bekosteligt byggeri. Anskaffelsessummen beløb sig til ikke mindre end 119,4 mio. kr.

Hvem var arkitekt. Inge Larsen fortæller, at hun engang snakkede med ham og han spurgte om det gik godt med huset. Han havde aldrig været ud og se det.

Store hus vælter

Den 28. marts 1979 lykkedes det Hvidovre avis at skabe panik for nogle beboere i Store hus, der ikke havde vænnet sig til avisens 1. aprilssnar. Man fortalte historien om brøndgraveren, der kom forbi og opdagede at huset hældede og ser ham i gummistøvler stå og holde på huset. Man måtte sætte meddelelser op i opgangen for at berolige de nervøse. De sagde faktisk den hældede 4,4 meter fra sin lodrette akse! Ja, ja det gentager sig hvert år, men denne gang var den hvidovreske humor

malplaceret.

Centerstríbens problemer

Butikkerne som aldrig skulle have været der skabte problemer. Og det har de gjort det meste af tiden. Huslejen var for dyr og der var ikke plads til de helt store butikker, så det lignede et butikscenter – og dem er der jo nok af på vestegnen, så i den konkurrence taber den amputerede butiksløsning. En gang var der 3 banker nu er der ingen.

I 1983 var der et underskud på 8 millioner, som i virkeligheden beboerne hæftede for. Hvis man forhøjede lejen, ville mange beboere være tvunget til at flytte. Regeringen Schlüter ville ikke hjælpe først den 2. januar 1984 – 8 dage før folketingsvalget – blev der lidt lys ved et 11-kantet vælgermøde på Avedøre bibliotek. Både Socialdemokratiet, venstrefløj og de radikale ønskede at fritage lejerne for at afvikle gælden. Derimod var der ikke støtte at hente fra de to borgerlige partier, der deltog. Nu var vejen banet for ved et lovgivningsinitiativ at tvinge regeringen til at træde hjælpende til. Den 7. marts 1984 fremsatte Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti følgende forslag til folketingsbeslutning:

Folketinget opfordrer regeringen til at foranledige gennemført en økonomisk sanering af afdeling »Store Hus« i Avedøre Stationsby, således at beboerne friholdes for at skulle bidrage til dækning af lejetab, som vedrører erhvervsarealerne.

Den økonomiske sanering gennemføres i form af tilskud til afdelingen, herunder af statsmidler, til dækning af afdelingens opsamlede underskud og lejetab vedrørende erhvervsarealerne indtil udgangen af 1989.

Fejlslagen filosofi

“Det gør sagen principiel, at Store Hus-bebyggelsen er et monument over en fejlslagen byggefilosofi,« udtalte den radikale Jørgen Estrup, da beslutningsforslaget var til første behandling i Folketinget den 3. april 1984. Han fortsatte: “Når man i samme afdeling kombinerer bolig- og erhvervslejemål, tvinger man automatisk lejerne til at løbe en erhvervsrisiko.”

Da forslaget kun ville hjælpe lidt på problemerne, kunne de radikale ikke støtte det. Men S, SF og RV får gennemført, at man kan udskille erhvervsarealer i almenyttigt boligbyggeri – imod boligministerens ønske. Dronningen underskrev loven den 6. juni 1984.

Et driftsunderskud på i alt 30,5 millioner blev efter lange forhandlinger dækket ind af Staten (10 mio.) Landsbyggefonden (7 mio.) Glostrup Boligselskab (4 mio.) Hovedstadsrådet (3,5 mio.) Hvidovre kommune (3 mio.) De forenede kreditforeninger (3 mio.)

NB! det var næsten lige så dyrt som hvad hele Avedøre kostede i 1974!

Lejerne var reddet, men butikslivet i Avedøre er stadig hverken fugl eller fisk. Men nu er det private udbydere, der står med problemet. Og vi kipper med flaget for de

handlende, der har trodset al logik og blevet ved!

Præmie efter reovering

Glostrup Boligselskab havde haft så mange problemer med Store Hus, at det måtte fryde bestyrelsen dobbelt, da Hvidovre Kommune i 1988 præmierede en facaderenovering med et diplom. For at forhindre, at betonen eroderede dækkede man den til, så alle altanerne fik sidedækkede altaner og det hele fremstår hvidt.

This entry was posted on Wednesday, October 23rd, 1974 at 8:51 am and is filed under
You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both
comments and pings are currently closed.